Per què necessitem tècnics i no militants a l'Administració?

Ismael Peña-López
Sentit Crític 10/12/2025 | 06:00
https://www.elcritic.cat/opinio/ismael-pena-lopez/per-que-necessitem-tecnics-i-no-militants-a-administracio-255725

Imaginem un hospital. Tendim a pensar que és una relació entre dos: el pacient (sovint també contribuent) i el sanitari. El primer fixa els objectius (curar-se, no emmalaltir), i el segon els compleix aplicant el seu coneixement expert. Rere l'expert, però, sol haver-hi dues figures més. D'una banda, un cos d'administració i serveis que dona suport tant a sanitaris com a pacients; de l'altra, una direcció que pensa en l'estratègia general de l'hospital i com fer que els experts i l'administració s'alineïn amb l'objectiu general del pacient.

Imaginem un club de futbol. Tendim a pensar que és una relació entre dos: el soci del club, que fixa els objectius (i hi dona suport animant i pagant quota i entrada), i el futbolista, que els acompleix marcant gols gràcies a la seva expertesa. Rere el futbolista hi tenim, també, un cos tècnic que ajuda els experts (els futbolistes) a preparar-se i a tenir tot de serveis al seu abast, i una direcció que marca estratègia general i aconsegueix els recursos per tal que aquesta es pugui materialitzar.

En ambdós casos, l'hospital i el club, tenim dos grups de persones i de funcions molt diferents: d'una banda —el pacient i el soci, el cos directiu—, hi tenim **qui fixa els objectius generals i l'estratègia per aconseguir-los**. Són funcions clarament **polítiques**, no tècniques: què volem fer, a què aspirem. D'altra banda —els sanitaris i els futbolistes, l'administració i el cos tècnic—, hi tenim **qui executa, sigui la principal tasca de l'organització o aquelles tasques de suport a la principal**. Són funcions clarament **tècniques**, generalment centrades en el com, només discutint el què i el perquè quan el com és incapaç de produir-lo.

Imaginem un partit polític. Tot i que la seva estructura interna sol estar molt ben definida, no ho estan tant ni les funcions ni els criteris perquè una persona assumeixi determinades funcions. O sí: per norma general, l'únic mèrit és haver sortit escollit en unes eleccions. Si bé això pot ser una bona idea per a aquelles funcions polítiques —els objectius, l'estratègia—, sovint és mala peça al teler per a funcions més tècniques, **on sovint recau no qui més en sap, sinó qui més ho vol**. A efectes pràctics, si un partit polític fos un hospital, el militant podria acabar agafant un bisturí o encarregant-se de mantenir l'aparell de ressonància magnètica; si fos un club de futbol, el militant pot aspirar a acabar baixant a la gespa amb el número 10 amb independència de si la seva cama dreta sap el que fa l'esquerra, o si s'entrena cada dia o està subscrit a un esmorzar de forquilla diari.

Si volem una direcció pública professional, cal separar la part política de la tècnica

Quan es parla de *direcció pública professional*, el que es pretén és **separar la part política (els objectius, l'estratègia) de la part tècnica (el coneixement, l'experiència, la gestió)**. Hom esperaria que una qüestió tan òbvia —que la voluntat és qui ha de fixar l'estratègia i els objectius i que el coneixement i les habilitats són qui ha de determinar els dissenys i els instruments— sortiria dels mateixos partits. Que el primer que farien és endreçar casa seva i, quan guanyessin a les urnes, fer el mateix amb les administracions. No sempre és així. Hi ha de tot, però no sempre és així. De fet, les comunitats autònomes espanyoles són de les **administracions que pitjor ho fan de tot el continent**, les més polititzades (en el pitjor sentit) i les menys professionalitzades en allò que fa referència a directius i comandaments,

funcions que han de ser molt tècniques i poc polítiques. De manera que, a falta d'iniciativa, toca posar-hi obligació. I aquest estiu el Govern va publicar la memòria preliminar de l'Avantprojecte de llei de la direcció pública professional de la Generalitat de Catalunya i el seu sector institucional.

Hi ha molts models de direcció pública professional. Des de l'extrem britànic, on pràcticament tot el Govern són funcionaris, fins al model xilè o portuguès, on són triats pel Govern, però a partir de candidats que han passat prèviament un procés de validació tècnica independent.

Un polític hauria de desitjar tenir els millors tècnics per aconseguir el màxim d'objectius

Algunes veus crítiques titllen la direcció pública professional d'antidemocràtica pel fet de supeditar la sobirania popular a favor de decisions tècniques. És una falsa disjuntiva: **és quan no hi ha coneixement tècnic que la voluntat de les urnes no pot complir-se perquè no se sap quins són els millors instruments per fer-ho**. Pensem, de nou, en qui volem al quiròfan, duent el pressupost, a la banqueta o al vestidor. El que un polític—i els seus votants— haurien de desitjar és tenir al seu abast —i sota la seva direcció— **els millors tècnics per aconseguir el màxim d'objectius**: el seu programa electoral. Això requereix, és clar, tenir un programa amb visió i impacte. I potser d'aquí plora la criatura.